

ග්‍රීක ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය තුළ දක්නට ලැබෙන සුවිශේෂී ලක්ෂණ

බී.එම්.ඩී.ඩී.ජේ. වික්‍රමසිංහ¹

පුරාණ ග්‍රීක ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය යනු ග්‍රීක භාෂාව කතා කරන ජනයා හෙවත් හෙලනික් ජනයා විසින් නිර්මාණය කරන ලද ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පයයි. ඔවුන්ගේ සංස්කෘතිය පෙලෝපෝනිස්, ඒජියන් මුහුදු දූපත්, අයෝනියානු ග්‍රීක ජනපද, ඉතාලි හා සිසිලියේ ග්‍රීක ජනපද වටා ක්‍රි:පූ 900 සිට ක්‍රි:ව පළමු වැනි සියවස දක්වා වර්ධනය විය. ග්‍රීසියේ ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය සාම්ප්‍රදායිකව පුරාණ (ක්‍රි:පූ 650-480), සම්භාව්‍ය (ක්‍රි:පූ 480-323) සහ හෙලෙනිස්ටික් (ක්‍රි:පූ 323-327) ලෙස කාල පරිච්ඡේද තුනකට බෙදා ඇත. මෙහි වඩාත් කැපීපෙනෙන ලක්ෂණ ලෙස තර්කනය හා පිළිවෙල, ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමේ පුළුල් නීති මාලාවක් පැවතීම, විශිෂ්ට ගෘහ නිර්මාණ මූර්ති හා සැරසිලිවල ක්‍රමාණුකූල බව හඳුනාගත හැකිය. බොහොමයක් ගොඩනැගිලි ගල්, හුණු ගල්, කිරිගරුඬ භාවිත කරමින් උස්බිමක නිර්මාණය කර තිබේ. ආලෝකය පරාවර්තනය කිරීම සඳහා ගොඩනැගිලිවල පෘෂ්ඨය සුමට, වක්‍ර, නාළ හෝ විසිතුරු ලෙස කැටයම් කර ඇත. මේ නිසාවෙන් දවසේ වෙනස්වන ආලෝකය සමඟ පෘෂ්ඨයේ වර්ණය ද වෙනස් වේ. විහාරස්ථාන, එළිමහන් රංග ශාලාව, නිවාස, බලකොටු, පෙරහැර දොරටුව, නගරයේ සහා ගොඩනැගිල්ල, රාජ්‍ය ස්මාරක, සොහොන්, ක්‍රීඩාංගන සහ ව්‍යායාම් ශාලාව, පූජාසනය, දිය උල්පත වැනි මූලික ඉදිකිරීම් කිහිපයක් පමණක් ද්විතීයික දත්ත ඔස්සේ අධ්‍යයනය කරමින් ග්‍රීක ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය කෙතරම් සුවිශේෂීතාවයක් දක්වන්නේ ද? යන්න අධ්‍යයනය කිරීම මෙහි මුඛ්‍ය පරමාර්ථය වී ඇත. පුරාණ ග්‍රීක ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පයේ විධිමත් වාග් මාලාව හා වාස්තුවිද්‍යාත්මක ශෛලිය ප්‍රධාන 'ඇණවුම්' හෝ 'සැකිලි' තුනක් යටතේ නිර්මාණය කර ඇත. එනම් ඩොරික් අනුපිළිවෙල, අයනික අනුපිළිවෙල සහ කොරින්තියේ අනුපිළිවෙල (Doric Order, the Ionic Order and the Corinthian Order) වේ. මෙම ක්‍රම භාවිතය ක්‍රි.පූ පළමු වැනි සියවසේදී සිදු වූ අතර යුරෝපීය නියෝක්ලාස්ටික් ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පයෙහි ද නිරන්තරයෙන් භාවිත කර ඇත. ඩොරික් අනුපිළිවෙල බටහිර ග්‍රීසියෙන් ද අයනික අනුපිළිවෙල නැගෙනහිර ග්‍රීසියෙන් ද ආරම්භ වූ අතර පැරණිතම කොරින්තියේ අගනුවර ක්‍රි:පූ 427 දී සොයාගත් බාසාහි දී හමු විය. මෙම ඇණවුම් මඟින් ගොඩනැගිලි සැලසුම් කිරීම හා ඉදිකිරීම සම්බන්ධයෙන් පුළුල් නීති මාලාවක් නියම කර ඇත. ඉහත කරුණු අනුව ග්‍රීක ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය ද ඉපැරණි වෙනත් ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පීයන් මෙන්ම සුවිශේෂීතාවයක් උසුලන බව හඳුනාගත හැකිය.

ප්‍රමුඛ පද : ග්‍රීසිය, ගෘහ නිර්මාණ, ඩොරික්, අයනික, කොරින්තියේ

¹ දර්ශන අධ්‍යයනාංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය. dulinijayanika93@gmail.com